

Oponentský posudek bakalářské práce

Téma:

Kvalita života u pacientů se sclerosis multiplex

Autor práce: Alžběta ^{Mavřoková} Maršíková, studentka 3. roč.
Univerzita Karlova Praha
Lékařská fakulta Hradec Králové
Bakalářské studium – obor ošetrovatelství

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc.

1. Autorka si zvolila velmi náročné téma, které je v současnosti vysoce aktuální nejenom v oblasti výzkumné a medicínské praxe, ale také v oblasti psychosociální, na kterou se zaměřila.
2. Teoretická část práce představovala pro autorku velmi obtížný úkol. Vzhledem k tomu, že nemá autorka medicínské vzdělání, studuje bakalářský stupeň, provést literární rešerši tématu roztroušená skleróza mozkomíšní (RS) bylo složité. Definování problematiky a popis základních charakteristik je závislý na zvolené literatuře, která není vždy recentní, proto i některé části teoretické stati jsou již překonané nebo přehodnocené. Za všechny nepřesnosti je nutno konstatovat, že klinické dělení na 4 základní formy RS lze akceptovat, avšak došlo k nešťastnému přepisu v označení formy „...relaxující-progresivní..“ správně: relabující-progresivní. Rovněž dělení klinických příznaků na primární, sekundární a terciární není obvyklé, používá se dělení klinických příznaků na specifické pro RS a nespecifické. Současně vzhledem k charakteru a cílům práce nebylo nutné věnovat takový prostor popisu jednotlivých klinických příznaků RS, logicky došlo v této části k nepřesnostem v popisu i výkladu. Totéž je nutno konstatovat v části diagnostické, kde v současnosti jsou používány pouze 3 základní pomocné vyšetřovací metody: analýza mozkomíšního moku, magnetická rezonance mozku a míchy a zrakové evokované potenciály.
V části věnované terapii se nejeví jako nejšťastnější rozdělení jednotlivých druhů léčby. Lze akceptovat dělení medikamentózní léčby na akutní, dlouhodobou a symptomatickou. Nelze však přehlédnout, že nesystematicky se hovoří o lécích druhé linie, avšak jasné definování léků první linie chybí. Rovněž nelze v jednom odstavci použít 3x jiný a nepřesný termín pro tentýž lék „ Interferony (neterferon – beta) Betaferony...“ Jediný vhodný termín je interferon-beta nebo množné číslo, nelze nahrazovat obchodním názvem (Betaferon).
Autorka cituje současně aktuální literaturu o RS Havrdové, avšak z práce nevyplývalo, že ji použila jako stěžejní.
3. Empirická část srozumitelně definuje výzkumný záměr, zvolenou metodiku a způsob získávání výsledků. Klíč k rozeslání dotazníku je nápaditý. Start byl v první fázi na Mezinárodním dnu osob s RS zaměřen na výběrovou skupinu nemocných, kteří se aktivně zajímají o svou nemoc, aktivně žijí a komunikují ve své komunitě RS mezi sebou navzájem. Zpracování a prezentace výsledků je přehledná, graficky působivá. Dotazník MSIS-29 je zvolen dobře,

nepoužívá se aktuálně pouze v Anglii, ale pro svou hodnotu je používán rovněž v klinických studiích. V diskusi získaných výsledků se autorka snaží naznačit zobecňující výstupy jednak výsledků i použitého dotazníku. Současně prezentuje rozporuplný fakt preference domácího prostředí pro život nemocných RS a proti tomu tvrzení nemocných o mnohem lepším pocitu při pobytu v zařízeních zdravotnických, rehabilitačních a sociálních.

4. Závěry práce: Hodnocení výběru metodiky, zvolený dotazník a způsob jeho použití pro tuto práci je součástí závěru. Konstatování, že výsledky první části dotazníku (20 otázek) odpovídají literárně udávaným vlivům RS na kvalitu života, zejména na vykonávání fyzicky náročných činností a aktivity volného času. Psychické problémy nemocných (9 otázek), zejména diskutována otázka poruchy spánku, která zaznamenána mimo domácí prostředí a naopak nepřítomnost úzkosti a napětí respondentů v prostředí rehabilitačních a sociálních zařízení. Autorka současně konstatuje možnost použití dotazníku MSIS-29 v České republice ke zjišťování změn zdravotního stavu nemocných RS vlivem léčby a rehabilitace v časových úsecích. Jako nevhodný je označen dotazník pro nemocné s těžkou progresí RS. Poslední 2 odstavce závěru jsou filosofickou obecnou úvahou, která mohla být více konkrétnější k základnímu tématu práce, tj. kvalitě života nemocných s RS.
5. Literatura rozsahem odpovídá tématu. Internetové odkazy mohly být zpracovány v případě získání plného textu citace. Výběr neurologické citace (5. Káš S.: Neurologie v běžné lékařské praxi, Praha, Grada 1997) pravděpodobně ovlivnil nepřesnosti v teoretické části práce. Bakalářská práce by mohla použít odkazy na renomovanější učebnice a skripta oboru neurologie.
6. Přílohy jsou zpracovány obsahově a technicky správně, jsou logickým doplněním k tématu práce.
7. Bakalářská práce se zabývá aktuálním společensko sociálním tématem nemocných RS. Předkládá možnost použití dotazníku MSIS-29 k hodnocení vlivu léčebných postupů a rehabilitace na kvalitu života těchto nemocných. Autorka zejména v teoretické části měla konzultovat specialistu neurologa, vyvarovala by se uvedených nepřesností. Část empirická je zpracována přehledně. V závěru mohla autorka diskutovat konkrétní výstupy:
 - a. aplikace tohoto dotazníku do praxe
 - b. kdo by mohl dotazník používat
 - c. zda by neměla být definovaná kvantitativní stupnice pro hodnocení výsledku dotazníku

8. Bakalářskou práci klasifikuji : **velmi dobře**

MUDr. Radomír Taláb, CSc.

Vedoucí MS centra

Neurologická klinika

Nezvalova 265

50005 Hradec Králové

Hradec Králové 09.05.2008